

Kag Suyat ni Apostol Pablo
SA MGA TAGA COLOSAS

**KAG MGA PA-UNÁNG BISAYA TUNGÓR
SA SUYAT NI APOSTOL PABLO**

SA MGA TAGA COLOSAS

Kag suyat nak kalí ay imáw kag sinuyat ni Apostol Pablo ag ida ka-ibahan sa pagministeryo nak si Timotéo mga 31 tu-ig pagkatapos sa kamatayon ni Hesus. (Kalí ay ingbibilang nak 61 A.D.) Gingsuyat kalí ni Apostol Pablo sa simbahan sa banwa it Colosas sa Probinsya it Asya. Kag Colosas ay sa subatan it syudad it Epeso. Kalíng lugar ngasing ay Turkey. Bukô si Pablo kag nagtunà it kalíng simbahan pero nabayaka gihapon sidá sa inra kamutangan nak ispirituál ag perming gingpangamuyò Nidá sinrá.

Narunggan ni Apostol Pablo nak nagkaka-inggwá it pilang nagtutudlò it salá rutó sa Colosas. Kag inra gingtutudlò ay kag tawo ay indí maluwás parayan sa pagtu-o yang kang Kristo. Kag inra gingsisilíng ay kinahangyán nak kag tawo ay magsunór sa ibáng mga ingbabawal ag mga gingsisilíng it kalíng mga nagtutudlò it salá. Kadâ gingsuyatan ni Pablo kag mga nagtutu-o rutó agór ipa-athag sa inra kag kamatu-urán tungór sa kung si-o talagá si Kristo ag asing Sidá yang kag dapat tu-uhan.

KAG SUYÓR IT COLOSAS

Kag Mga Pa-unáng Bisaya 1:1-14

Kag Nahanungór kang Kristo nak Yabáw pa sa Tanán 1:15 -
2:23

Kag Nahanungór sa Bag-óng Kabuhì kang Kristo 3:1 - 4:6

Kag mga Pagpangamustá Bilang Pagtapos sa Suyat 4:7-18

Kag Pa-unáng mga Bisaya

(Binuhatan 2:9 16:6 19:10)

1 ¹⁻² Mga matutom nakong kahalihan kang Kristo rahâ sa banwa it Colosas,^a

Kabáy pang mapasa-inró nak Ida mga sinakupan,^b kag kalu-oy ag katimunungan nak halín sa Diós nak atò Tatay.

Akò ay si Pablo. Kalíng suyat ay halín sa akò nak usáng apostol ni Kristo Hesús kumporme sa kabubut-on it Diós, ag halín ra kang Timoteo^c nak atò hali sa pagtu-o.

Kag Pagpangamuyò ag Pagpasalamat na Pablo Para sa mga Taga Colosas

³ Sa amò pagpangamuyò para sa inró, permi kamíng nagpapasalamat sa Diós nak Tatay it atò Gino-ong Hesu-Kristo, ⁴ dahil narunggan namò kag tungór sa inro rakóng pagtu-o kang Kristo Hesús, ag imáw ra kag tungór sa inro pagpalanggà sa tanáng mga sinakupan it Diós. ⁵ Kalíng inro pagtu-o ag pagpalanggà ay dahil sa inro pag-asa nak inggwá't ging-a-aman para sa inró sa langit. Na-ayamanéy ninró kag tungór hinâ it katóng inro narunggan kag kamatu-uran tungór kang Kristo parayan sa Ma-adong Balità nak nag-abót sa inró. ⁶ Kalíng Ma-adong Balità nak naka-abót sa inró ay gingpapalapnag ra sa bug-ós nak kalibutan. Maramong tawo kag nagbaton rutó ag ma-ado kag bunga sa inra pagpangabuhî, tuyár sa inro narayanan magtunà pa it katóng adlaw nak inro narunggan kag Ma-adong Balità tungór sa ka-aduhan it Diós, nak inro gingtu-uhan nak matu-or. ⁷ Kag nagpa-ayám it kalí sa inró ay si Epapras^d nak amò pinalanggang ka-ibahan sa pagministeryo. Sidá ay usáng matutom nak sugu-ón ni Kristo, nak nag-i-intyendi sa inro mga kinahangyán nak ispirituál sa lugár namò. ⁸ Sidá kag nagpasador sa amò it tungór sa inro pagpalangga-án sa usa'g-usá nak halín sa Ispírito Santo.

⁹ Kadâ tunà tong adlaw nak amò narungóg kalíng ka-aduhan tungór sa inró ay wayâ pu-át kag amò pagpangamuyò para sa inró.

^a1:1-2a Kag banwa it Colosas ay sa lugár it Prigiya nak ingmitlang sa Binuhatan 2:9-10, 16:6 ag 18:23. Puyde natong basahon rahâ kung pa-unó naka-abót kag Ma-adong Balità sa inra.

^b1:1-2b o “mga santos.”

^c1:1-2c Basaha kag Binuhatan 16:1-3.

^d1:7 Basaha kag Colosas 4:12 ag Filemón 23.

Ginghahagar namò sa Diós nak kabáy pang taw-án kamó it Ispírito Santo it tanáng ka-ayam ag pagka-intyendi tungór sa kabubut-on it Diós para sa inró.¹⁰ Imáw kag amò ingpapangamuyò agór kag inro pagpangabuhî ay magiging karapatdapat sa pagmuyat it Gino-o, ag agór mamumut-an Nidá kamó sa inro tanáng paghiwas. Kabáy pa nak kag ma-adong mga buhat nak inro inghihimò ay magramò, ag kag inro pagkakilaya sa Diós ay magpadayon.

¹¹ Kabáy pa ra nak pakusugon kag inro bu-ót it rakóng gahóm it atò Mahimaya-ong Diós, agór kaya ninróng agwantahón ag tis-on kag tanáng hirap nak inro arayanan, habang nagkaka-inggwát kasadya.¹² Ag pasalamatan ninró permi kag Diós nak Tatay, nak naghimò sa atò nak magíng karapatdapat nak manugpanublî it Ida ging-aman rutó sa kahimaya-an^e para sa Ida mga sinakupan.¹³ Ida kitá gingluwás halín sa irayom it gahóm ni Satanás sa ginghari-án it karuymanan, ag gingsaydo kitá papagto sa ginghari-án it Ida pinalanggang Anák.^f¹⁴ Parayan sa Ida Anák kitá ay gingtubós, nak kag gustong bisayahon ay napatawaréy kag atò kasal-anan.

Kag Nahanungór kang Kristo nak Yabáw sa Tanan

¹⁵ Kang Kristo makikità natò kag indî makitang Diós.^g Sidá ay haléy bag-ó pa matuga kag tanán, ag yabáw sa tanáng gintuga it Diós.^h¹⁶ Dahil nganì parayan sa Ida ay gingtuga it Diós kag tanán sa langit ag dutà.ⁱ Kag ka-umir dilí ay bukò yang kag mga butáng nak nakikità kundî kag mga indî makità ra, tuyár sa mga anghél ag maya-ot. Ag parehong sa inrá ay inggwát mga naghahari, mga pinunò, mga naggagahóm, ag mga nagrurumaya.^j Kalí tanán sinrá ay natuga parayan kang Kristo ag para sa Idá.¹⁷ Sidá anay bag-ó kag tanáng butáng, ag Sidá gihapon kag naggagahóm sa tanáng gintuga pramas mapadayon kalí kumporme sa Ida pagkahimò.^k

^e1:12 Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “ginghari-án it kahadagan” ay “kahimaya-an” sa Asì nak bisaya.

^f1:13 Kag mga salá it tawo ay gingpapatuyar sa karuymanan, ag kag ma-adong pamatasan it mga nagtutu-o kang Kristo ay gingpapatuyar sa kahadagán.

^g1:15a o “si Kristo kag kahitsura it indî makitang Diós.” Basaha ra kag Hebreo 1:3.

^h1:15b Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “panganay nak anak sa tanáng tinuga” ay “yabáw sa tanáng gintuga it Diós” sa Asì nak bisaya.

ⁱ1:16 Basaha kag Juán 1:3.

^j1:16 Basaha kag Epeso 1:20-21.

^k1:17 Basaha kag Juán 1:2.

¹⁸ Sidá ra kag nagpapanguyò sa tanáng nagtutu-o sa Idá, nak imáw kag simbahan— tuyár kalí, Sidá ay tuyár sa uyo ag kitáng nagtutu-o sa Ida ay tuyár sa Ida yawas. Sidá kag ginghalinán it atò bag-óng kabuhì ag kag unang nabanhaw,¹ agór ipamatu-or nak Sidá ngani kag yabáw sa tanán. ¹⁹ Dahil ngani gingbu-ót it Diós nak Tatay nak asa Ida Anák kag Ida pagka-Diós. ²⁰ Gingbu-ót ra it Diós nak ipasag-ulì sa Ida sarili kag tanán, abér pa sa dutà o sa langit, ag nagka-inggwá it ma-adong relasyon kag Diós ag kag tawo parayan sa pagbuhos it gamhanang rugò it Ida Anák it katóng namatáy Sidá sa krus.

²¹ Kamó ra dati ay buyág sa Diós ag mga kalaban Nidá dahil sa intro maya-ing ka-isipán ag batasan. ²² Pero ngasing kamó ay gingpasag-ulì it Diós parayan sa kamatayon ni Kristo it katóng ginglansang kag Ida yawas sa krus agór Ida kamó ma-ipresentár nak bala-an, malimpyo ag wayá't masisilíng laban sa inró, sa Ida atubangan. ²³ Ugaling kinahangyán nak magpadayon kamó sa pagtu-o, magíng mapaninrugan ag matibay, ag indí magpayadó sa pag-asa nak gingpupromisa it Ma-adong Balità. Kalí kag Ma-adong Balità nak intro narunggan, nak na-ipalapnagéy sa tanáng parti it kalibutan, ag imáw ra kag akò ay gingwawali bilang pagserbisyo kang Kristo.

Kag Pagserbisyo ni Pablo Para sa mga Nagtutu-o kang Kristo

²⁴ Ngasing, abér nahihirapan akó dahil sa akò pagwali, nasasadyahán gihapon akó dahil kalí ay para sa intro ka-andu-án nak ispirituál. Ag usá pa, kag pagpahirap nak akò na-a-agwanta kag pagpadayon it tuyár sa mga ging-agwanta ni Kristo alang-alang sa tanáng nagtutu-o sa Idá.^m Kalí kag simbahan, nak gingpapatuyar sa Ida yawas. ²⁵ Ag akó kag gingtawag it Diós nak magserbisyo sa tanáng nagtutu-o sa Idá, ag ging-intrigo Nidá sa akò kag pagpa-ayám it bug-ós nak kamatu-uran it Diós. ²⁶ Kalí kag kamatu-uran tungór kang Kristo nak dati wayâ gipahadagán it Diós sa tawo, tunà pang gadór tong una ag sa suyór it maramong pagbalhin it mga linahì. Pero ngasing ay gingpahadagéy Nidá sa atò nak Ida mga sinakupan. ²⁷ Gingbu-ót it Diós nak ipa-ayám kalíng Ida tinagò nak ma-adong plano para sa tanáng tawo, abér sa intro nak taga ibáng nasyón. Ag kalíng dating tinagong plano ay wayá't ibá kundí si Kristo ay hiná sa

¹1:18 Basaha kag Markos 16:6,19 ag Hebreo 1:6.

^m1:24 Basaha kag 2 Corinto 11:22-33.

inro kabuhì, kadâ inggwá kamó it pag-asa nak talagáng ma-aguman kag wayá't katapusang kabuhì sa kahimaya-an.

²⁸Kadâ nganí si Kristo kag amò gingwawali. Sa bulig it Diós nak nagtata-ó sa amò it tanáng ka-ayam, gingpapa-andam namò ag gingtutudlu-án kag tanán pramas ma-ipresentár kag bawat usá sa Ida atubangan, nak tamà kang Kristo. ²⁹Para rilí kag tanáng akò pagpangabudlay ag pagtinguhâ parayan sa rakóng kusóg nak gingtata-ó sa akò ni Kristo.

2¹Mga hali kang Kristo, gusto nakò nak masaduran ninró nak abáng rakò kag akò pagtinguhâ para sa inró rahâ sa Colosas, para ra sa mga taga Laodisiya,ⁿ ag rutóng wayâ pa nakò nakikilaya it atubangan. ²Ginghihimò nakò kalí agór mapakusog kag inro bu-ót. Gusto nakò nak kamó ay magka-usá sa inro pagpalangga-án sa usa'g-usá, pramas mapapasa-inró kag abundang kayamanan it pagka-intyendi it kamatu-uran tungór kang Kristo nak dati ay wayâ gipahadagan it Diós sa tawo. ³Si Kristo yang kag ginghalinán it bug-ós nak pagka-intyendi ag pagka-ayám tungór rilíng plano it Diós nak dati wayâ Nidá gipahadagán sa tawo.^o

⁴Gingsisilíng nakò kalí sa inró agór indí kamó maluko ag marayá parayan sa pay matam-is nak mga bisaya it si-o mang tawo. ⁵Dahil, abér wayâ akó rahâ sa inró, akó gihapon ay nagkakabayaka pang gadór sa inró. Nagkakasadya ra akó dahil sadoréy nakò nak ma-ado kag inro pagsinunranan ag matibay kag inro pagtu-o kang Kristo.

Kag Nahanungór sa Pagpangabuhì sa Pagpakig-usá kang Kristo

⁶Ngasing, kung pa-unó ninró gingbaton si Kristo Hesús bilang inro Gino-o, padayon kamóng magpangabuhì it angay sa dapat makikità sa mga tawong nagpakig-usá sa Idá. ⁷Kumporme sa gingtudlò sa inró, kag inro pagtu-o kang Kristo ay dapat nak magíng tuyár sa punò nak kag mga gamót ay marayom, kadâ nagtutubò kinâ it ma-ado ag nagpapakatibay, habang wayá't katapusan kag inro pagpasalamat sa Diós.

⁸Mag-andam kamó nak wayá't marayá sa inró sa wayá't kapuyos-puyós nak pagpanglukong pagtudlò. Kag pagpanglukong

ⁿ2:1 Pagkalipas it pilang panahón, hinâ sa libró it Pahadag, gingsuyat ni Apostol Juán kag pagpa-andam it Diós sa mga nagtutu-o kang Kristo sa banwa it Laodisiya nak sinrá ay dapat maghinuysoy o ma-abót sa inra kag paghusgár Nidá. (Pahadag 1:11; 3:14-22)

^o2:3 Basaha kag Isáias 11:2.

pagtudlò ay katóng bukò kumporme sa kamatu-uran tungór kang Kristo, kundî mga sulunranon yang it mga maguyang ag ibá pang mga dapat kunóng sunrón dilí sa kalibutan. ⁹ Dahil kag kamatu-uran tungór kang Kristo ay nagpakatawo Sidá, ugaling asa Ida gihapon kag parehong pagka-Diós it Diós nak Tatay.^p ¹⁰ Ag kamó, kumo sa inro pagpakig-usá kang Kristo kadâ wayá't kakuyangán kamó sa inro bag-óng kabuhì dahil Sidá kag punò it tanáng mga pinunò ag mga nagrurumaya. ¹¹ Kumo ra sa inro pagpakig-usá kang Kristo, ingba-óy Nidá sa inro tagipusu-on kag hanrom nak perming magpakasalá. Gingtutuli it mga lahi it Hudyo kag inra anit^q bilang tanrà nak sinrá kag mga katawuhan it Diós, pero kag tanrà nak kitá kag mga katawuhan it Diós ay kalíng pagba-óy sa atò tagipusu-on kag hanrom nak perming magpakasalá. ¹² Dahil tong kamó ay gingbawtismuhan, pay kamó ay namatáy ag gingyubóng nak ka-ibahan ni Kristo, ag pay kamó ay nabanhaw ra nak ka-ibahan Nidá, parayan sa pagtu-o sa rakóng gahóm it Diós nak imáw kag nagpabanhaw kang Kristo.

¹³ It kató kamó ay minatáy sa pagmuyat it Diós dahil sa inro salá, ag kumo kamó ay mga taga ibáng nasyón nak wayâ nakaka-ayám it tungór sa kasugu-án it Diós.^r Pero ngasing kamó ra ay gingtaw-an it bag-óng kabuhì kang Kristo, ag pinatawar it Diós kag inro tanáng salá. ¹⁴ Gingpayà Nidá kag listahan it atò tanáng kasal-anan, nak kuntra sa Ida kasugu-án nak nag-a-akusár permi sa atò. Pay kalíng listahan ay Ida gingwagit parayan sa paglansang sa krus ka-ibahan ni Kristo. ¹⁵ Parayan ra rutóng Ida pagkamatáy sa krus, gingpirdi Nidá kag mga indí makitang mga pinunò ag mga nagrurumaya,^s pay Ida'y gingbawì kag inra armas. Gingpahud-an Nidá sinrá sa atubangan it tanán tong gingpakità Nidá nak sinrá ay napirdéy.

¹⁶ Ngani pabad-éy kag mga naghuhusgár sa inró dahil wayâ kamó nagsusunór sa inra gingsisilíng nak bawal ag dapat sunrón, halimbawà, tungór sa pagka-on ag pag-inóm, patí tungór sa mga

^p2:9 Basaha kag Juán 1:16.

^q2:11 Kag mga taga Colosas ay bukò mga Hudyo kadâ wayâ sinrá sa irayom it kasugu-án it mga lahi it Hudyo tungór sa pagtuli. Pero, siguro usáng bagay nak gingmamanda it mga nagtutudlò it salá rahâ ay kag tawo nak gusto maluwás ay dapat nak mapatuli.

^r2:13 Inghihingwarán it mga lahi it Hudyo kag mga taga ibáng nasyón “pudóng” nak kag gustong bisayahon ay sinrá ay makasal-anan nak tawo nak wayâ gisusunór sa kasugu-án it Diós o sa kustombre it pagtuli.

^s2:15 Basaha kag Epeso 6:12.

relihiyusong obligasyon tuyár sa pista,^t unang pagyatí it buyan,^u ag adlaw it inugpahuwáy.^v ¹⁷ Kag tanáng tuyár nak mga gingsusunór it mga lahi it Hudyo it kató ay pay anino yang it pala-abuton ag si Kristo ay imáw kag ingpapa-abot nak kaklaruhán.^w ¹⁸ Pabad-éy ra kag mga indí magbaton sa inró kung indí kamó magsunór sa inrá mga gingpipilit, tuyár sa pagpakità nak masadya kag nagpapa-ubós it sarili ag nagdadayaw sa mga anghél. Kag mga tawong tuyár ay wayâ pu-át it balik-balik it istorya tungór sa gingpakità sa inra kunó, pero kag kaklaruhán ay nagpapahabok yang it inra kalibutanhong ka-isipán. ¹⁹ Kalí sinrá ay buyág kang Kristo. Ag si Kristo kag tuyár sa uyo it yawas, ag kalíng yawas ay imáw kag tanáng nagtutu-o sa Idá. Kag uyo kag naggagahóm pramas kag tanáng parti it yawas ay makakabaton it inra kinahangyán ag gingsusugrong it ma-ado, parayan sa mga buko-bukò ag habít, kadâ kag bug-ós nak yawas ay nagrarakô kumporme sa kabubut-on it Diós.

²⁰ Ngasing, para sa inró, kumo kamó ay pay namatáy nak ka-ibahan ni Kristo, ngasing kamó ay libréy sa pagpa-ulipon sa mga ingmat-an dilí sa kalibutan tungór sa mga maya-ot ag ibá pang mga dapat kunóng sunrón. Asing nagpapangabuhî pa gihapon kamó nak pay kamó'y mga ulipon rahâ ag nagpapati gihapon kamó sa inra mga gingbabawal, tuyár sa: ²¹ “Bawal maghudót it kató! Bawal magtagám it kinâ! Bawal magsikwíl it ki-é!”? ²² Kalíng tanáng mga sulunranon nak halín yang sa isip it mga tawo ay wayá't puyós sa kaluwasan it tawo, dahil kag mga pagka-on ag ibá pang mga gingtutungran it kalí ay na-u-ubós yang kung ginggagamit. ²³ Matu-or nak sa pagmuyat it tawo kag mga tuyár nak sulunranon ay ma-ado. Umir dilí kag pagdayaw nak kumporme yang sa inra kalibutanhong isip, ag pagpakità nak masadya kag pagpa-ubós ag pagpa-indí sa sarili parayan sa pagsunór sa inra mga ingbabawal. Pero sa kaklaruhán kalíng mga parayan ay indí makapugóng sa inra mga maya-ing hanrom.

^t2:16a Basaha kag Ex.23:14-17; Lev.23:4-8; Roma 14:5.

^u2:16b Basaha kag Bilang 10:10 28:11-15; 1 Cron.23:31.

^v2:16c Basaha kag Hen.2:3; Ex.20:8; Markos 2:27-28; Gal.4:10-11.

^w2:17 Kag gustong bisayahon it kalí ay si Kristo kag klarong rayan it kaluwasan nak yabáw sa tanáng sistema it relihiyón. Wayá't tawo nak maluluwás parayan sa pagsunór it maramong bawal ag sugò.

Kag Nahanungór sa Bag-óng Kabuhì kang Kristo

3¹ Ngasing ray, para sa inró, kumo nagka-inggwá kamó it bag-óng kabuhì kang Kristo,^x kadâ kag tinguha-i ninró ay kag mga bagay sa langit kung hari-ín si Kristo ay nag-i-inkór rutó sa bandang tu-ó it Diós nak Tatay.^y ² Kag mga langitnong bagay kag permi ninróng isipon, bukò yang kag mga rilí sa kalibutan. ³ Kumo kamó ay pay namatáy nak ka-ibahan ni Kristo, ngasing ay nagka-inggwáy kamó it bag-óng kabuhì sa Idá. Ag kalíng inro bag-óng kabuhì ay nakatagò kang Kristo nak ka-ibahan it Diós sa langit. ⁴ Ag pag si Kristo nak imáw kag ginghalinán it atò kabuhì ay magpakità sa Ida pagbalik, ipakità it Diós kag inro mahimaya-ong kabuhì nak mapapasa-inró kumo magigíng ka-ibahan ninró Sidá.

⁵ Ngani wagiton ninró kag ni-o mang asa inró nak kalibutanhon, halimbawà, kag pag-ubáy sa bukò inro sariling asawa, kalaw-ay nak paghiwas, pagpanguyag, pagrayá it inro maya-ing hanrom, ag kahakugán, kumo kag gingkakahakugan it tawo ay imáw kag ginghuhumán nak dios-diosan. ⁶ Kumo sa tuyár nak mga paghiwas, kadâ ngani kag kahangit it Diós ay ma-abót sa mga wayâ nagsusunór sa Idá. ⁷ Matu-or nak dati tuyár ra kag inro inghuhumán, it katóng ka-ibahan pa ninró kag mga tawong nagpapangabuhì it tuyár kinâ.

⁸ Pero ngasing, ka-ibahan it kináng kalibutanhong mga paghiwas, dapat nak ipangsikway ninró kag pagkamahangitón, pagpa-ugtas, pagpahimot, pagpanirà sa isigkatawo, ag pagpang-insulto. ⁹ Ag ayâ ra kamó gibinakák sa usa'g-usá, dahil gingsikwayéy ninró kag inro dating mga maya-ing isip ag pamatasan, ¹⁰ ag gingbayduhanéy kinâ it bag-ó. Bag-óy ngasing kag inro pagkatawo, kadâ perming gingbabag-ó it Diós kag inro pag-i-isip agór kamó ay magíng tuyár nak gadór sa Ida nak Nagtuga sa inró.^z ¹¹ Kadâ ngani, halí sa atò nak nagka-inggwá't bag-óng kabuhì kang Kristo, magíng kalahing Hudyo o bukò Hudyo,^a tulí o pudóng, halín sa ibáng lahi nak wayá't

^x3:1a o “pay gingbanhaw kamó nak ka-ibahan ni Kristo.”

^y3:1b Basaha kag Markos 16:19.

^z3:10 o “kamó ay magíng kahitsura Nidá nak Nagtuga sa inró.”

^a3:11a Sa bisayang Griyego kag “Griyego” ay “bukò Hudyo” sa Asì nak bisaya.

inarayan^b o halín sa ma-isog nak tribo,^c ulipon o bukò ulipon, kitáng tanán ay pareho sa pagmuyat it Diós kumo si Kristo yang kag ingmumuyatan, ag Sidá ay asa tanáng mga nagtutu-o sa Idá.

¹²Ngani kumo nak kamó ay mga pinili it Diós, mga ginahín para sa Ida bala-an nak tuyò, ag Ida mga pinalanggà, dapat nak magbag-ó kamó. Kinahangyán nak kamó ay magíng maluluy-on, mabu-ot, mapa-inubuson, mapahinunguron, ag mapasensyahan. ¹³Magíng matinis-anon kamó sa mga kakuyangán it bawat usá, ag kung inggwá man kamó't kahangit sa ibá rahâ sa inró ay magpinatawarán kamó. Kumo nak kamó ay pinatawar it Gino-o, dapat ra kamóng magpatawar sa usa'g-usá. ¹⁴Ag yabáw sa tanán ay dapat nak kamó ay magíng mapinalangga-on, dahil parayan sa inro pagpalangga-án sa usa'g-usá, kag inro pagsinunranan ay magíng hanuyos.

¹⁵Kinahangyán nak kag katimunungan nak gingtata-ó ni Kristo kag perming maggahóm sa inro tagipusu-on. Gingtawag kamó it Diós agór magka-inggwá kamó it ma-adong pagsinunranan ag magka-usá sa pagsunór kang Kristo, tuyár sa usáng yawas. Ag usá pa, ayâ ninró gilimti nak perming pasalamatan kag Diós. ¹⁶Permi ninróng itanóm sa inro isip kag mga bisaya ni Kristo. Magíng ma-ayam kamó sa inro pagtudlò ag paglaygay sa usa'g-usá. Ag kantahón ninró kag mga salmo,^d mga himno, ag mga pagdayaw sa Diós rayá kag pagpasalamat sa Idá sa inro tagipusu-on. ¹⁷Ni-o man kag inro ahimu-on, sa bisaya man o buhat, dapat nak kalí ay angay sa mga nagsusunór sa Gino-ong Hesús, ag magpasalamat kamó sa Diós nak Tatay parayan sa Idá.

Kag mga Tugon Nahanungór sa Kristyanong Panimayáy

(Epeso 5:22-33; 1 Pedro 3:1-7)

¹⁸Mga kabade, magpasakop kamó sa inro mga asawa, dahil kinâ ay angay sa mga nagsusunór sa Gino-o.

¹⁹Mga kayake, palangga-á ninró kag inro mga asawa ag ayâ sinrá ninró gipintasé.

²⁰Mga anák, tumana ninró kag inro mga maguyang sa tanáng bagay, dahil kalí ay namumut-an it Gino-o.

^b3:11b Sa bisayang Griyego kag “mga Barbaryan” ay “halín sa ibáng lahi nak wayá't inarayan” sa Así nak bisaya.

^c3:11c Sa bisayang Griyego kag “taga Skitiya” ay “halín sa ma-isog nak tribo” sa Así nak bisaya.

^d3:16 Basaha kag Salmo 47:7.

²¹ Mga tatay, ayâ ninró gipaka-istriktohé kag inro mga anák, sabaling pangyudahan sinrá it bu-ót.

²² Mga ulipon, sunra ninró sa tanáng bagay kag inro mga Amo rilí sa kalibutan, bukò yang kung hinâ nak nagmumuyat sinrá, ag bukò bilang mga pakitang tawo yang agór paburán kamó. Kundí, tumana sinrá it hugót sa tagipusu-on nak inggwá't kahadlok sa Gino-o. ²³ Ni-o man kag inro himu-on ay himu-a kinâ nak bug-ós sa tagipusu-on, ag isipon ninró nak kag inro gingsiserbisyuhán ay kag Gino-o, ag bukò tawo yang. ²⁴ Dahil ayam ninró nak halín sa Gino-o ay inro mababaton kag panubli-on nak prinomisa bilang suhoy, kumo gingsiserbisyuhán ninró kag Gino-ong Kristo. ²⁵ Ag ayam ra ninró nak kag mga naghihimò it kaya-inan ay abayusan it Diós it tamang parusa, nak wayá't pinili-án.

4 ¹ Mga amo, pakita-e ninró it ma-ado kag inro mga ulipon, nak wayá't pinili-án, dahil inggwá ra kamó it Amo sa langit.^e

Kag Iba Pang mga Tugon

² Magpursigé kamó sa pagpangamuyò, maglisto habang nagpapangamuyò, ag magsanay sa pagpasalamat sa Diós. ³ Ayâ ra gilimti nak ipangamuyò nak kabáy pang buksan it Diós kag rayan pramas ma-iwali pa namò kag kamatu-uran tungór kang Kristo nak dati ay wayâ gingpahadagán it Diós sa tawo. Por dahil sa pagpalapnag dilí akó'y napriso. ⁴ Pangamuyu-án ra nak kabáy pang kalíng kamatu-uran ay akò ma-ipa-athag, dahil kalí ay dapat yang.

⁵ Magrahan kamó sa inro pagpakità sa mga wayâ nagsusunór kang Kristo agór wayâ sinrá it masisilíng laban sa atò pagtu-o kang Kristo. Ag pag taw-án kamó it lugár it Gino-o ay panghimusli-é kalí it ma-ado. ⁶ Dapat nak kag inro pamisaya ay perming marahan ag ma-adong runggan, pay tuyár sa pagka-on nak natimplahán it asin, agór ma-ayamán ninró kung pa-unó ipahadag sa tanáng tawo kag nahanungór sa inro pagtu-o.

^e4:1 Rahinâ sa Levitico 25:39-55 kag mga sugò nak ingta-ó it Diós parayan kang Móises, tungór sa mga ulipon ag inra mga amo. Rilí sa Levitico 25:43,53 ay gingmitlang Nidá nak dapat romromón it mga amo kag tamang pagtratár sa inra mga ulipon.

Kag mga Pagpangamustá Bilang Pagtapós sa Suyat

⁷ Pag-abót rahâ ni Tikiko,^f ma-umà sidá sa inró it tungór sa amò kamutangan. Palanggà namò sidá bilang hali namò sa pagtu-o. Perming hanray sidá magbulig sa akò ag matutom sidá nak ka-ibahan natò sa pagserbisyo sa Gino-o. ⁸ Kadâ ngani sidá ay akò gingpapanhâ sa inró agór masaduran ninró kag tungór sa amò kamutangan ag agór pakusugon nidá kag inro bu-ót. ⁹ Ka-ibahan nidá kag inro kasimanwa nak si Onesimó,^g nak matutom ag pinalanggang hali ra natò sa pagtu-o. Sinrá kag ma-umà sa inro it tanáng mga natatabô rilí.

¹⁰ Gingkakamusta ra kamó it akò ka-ibahan rilí nak nakapriso, nak si Aristarko.^h Imáw ra si Markosⁱ nak paka-usá ni Bérnabe.^j (Sidá kag inggisilíng nakò sa inró tong una, nak kung maka-abót rahâ ay riparahâ.) ¹¹ Gingkakamusta ra kamó ni Hesús nak gingtatawag ra nak Justu. Sinráng tatlo yang kag mga lahi it Hudyo sa akò mga ka-ibahang nagpapapangabudlay para sa ginghari-án it Diós kag rilí, ag rakóng kaga-anan sa akò rughan kag inra nata-ó.

¹² Kamustá ra kunó silíng ni Epapras^k nak usá pang kasimanwa ninró nak nagsiserbisyo kang Kristo. Hanrà sidá permi nak magti-ís it hirap sa pagpangamuyò para sa inró, agór kag inro pagtu-o kang Kristo ay wayá't kakuyangán ag matibay pramas ma-ayamán ninró kung ni-óng gadór kag kabubut-on it Diós para sa inró. ¹³ Akó kag makakapamatu-or nak rakò kag Ida pagkabayaka para sa inró rahâ sa Colosas, patí sa mga taga rutó sa Laodisiya^l ag sa Herapolís. ¹⁴ Abér si Lukas,^m nak atò pinalanggang doktór, ag si Demasⁿ ay nagpapangamustá sa inró.

¹⁵ Kamustá nganát sa atò mga hali sa pagtu-o rutó sa Laodisiya, patí kana Nimpas ag kag mga nagsisimba rutó sa ida bayáy.

^f4:7 Basaha kag Binuhatan 20:4.

^g4:9 Basaha kag Filemón 10.

^h3 4:10a Basaha kag Binuhatan 19:29.

ⁱ4:10b Basaha kag Binuhatan 12:12.

^j4:10c Basaha kag Binuhatan 4:36.

^k4:12 Basaha kag Colosas 1:7 ag Filemón 23.

^l4:13 Basaha kag Pahadag 1:11, 3:14.

^m4:14a Basaha kag 2 Timoteo 4:11.

ⁿ4:14b Basaha kag 2 Timoteo 4:10; Filemón 24.

¹⁶ Pag nabasay ninró kalíng akò suyat, pabasahán ra sa mga nagtutu-o kang Kristo rutó sa Laodisiya, ag imáw ra katóng akò suyat nak akò gingparaya rutó sa Laodisiya, basaha ra ninró.

¹⁷ Silingga si Arkipo^o nak dapat nganát nidá nak tapuson kag piling responsibílad nak gingtugyan sa ida bilang usáng sugu-ón it Gino-o.

¹⁸ Akó, si Apostol Pablo, kag nagsusuyat it mga pangamustá nak kalí parayan sa akò sarili mismong damót.^p Ayâ ra ninró gilimte nak ipangamuyò akó halí pa sa prisuhan.^q

Kabáy pang mapasa-inró kag kalu-oy it Diós.

^o4:17 Basaha kag Filemón 2.

^p4:18a Batasanéy ni Pablo nak pag nagsusuyat sidá sa mga nagtutu-o kang Kristo ay gingpapasuyat kalí sa usáng manugbulig nidá. Ugaling pag-abót sa hulíng parti it suyat, sidá mismo kag nagsuyat bilang pagpirma, agór ma-a-ayamán nak sidá talagá kag ginghalinán.

^q4:18b Basaha kag 21:23.